

Pia Olsen Dyhrs tale ved maratondebat i folketingsalen

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

19. januar 2023

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg Slot

For knap en uge siden sad jeg og alle de andre partiformænd fra partierne bag det nationale kompromis om dansk forsvars- og sikkerhedspolitik til møde hos vicestatsministeren. Her blev vi præsenteret for regeringens forslag, men med en melding om, at det også var en mulighed at kigge på en anden form for finansiering. På Ritzau kunne jeg så få timer senere læse, at det var take it or leave it: Enten accepterer vi regeringens finansiering til en fremrykning af forsvarsinvesteringerne, eller også kommer vi ikke med i forhandlingerne om et nyt forsvarsforlig. Og vi skulle svare inden for 7 dage. Så er det, jeg må spørge mig selv: Hvad er vigtigst for den her nye regering – et politisk bredt forankret flertal, som sammen finder varige svar på finansieringen og skaber ro og perspektiv for dansk forsvar og for Danmarks sikkerhed, eller at det pinedød skal ske med afskaffelse af store bededag som eneste mulige finansieringskilde, for ellers er det ud af forhandlingslokalet?

Da jeg så hørte statsministerens redegørelse forleden – og tusind tak for den – blev store bededag ikke nævnt med et ord. Tværtimod appellerede statsministeren til et bredt samarbejde. Jeg tror, ordene lød sådan her: Jeg vil gerne invitere alle Folketingets partier ind i det samarbejde. Så hvad gælder? Er det vicestatsministerens ultimative krav eller statsministerens appel om bredde i det politiske løsninger. Jeg synes heldigvis, debatten i dag tyder på, at vi går i retning af statsministerens appel. Lad mig bare slå fast, at jeg sådan set forventer, at statsministeren både kan og vil bekræfte, at det ikke er sådan, at SF ikke er parat til at tage ansvar. Det er ikke sådan, at SF ikke gerne har villet være med til at finde finansiering, også når det har gjort ondt og har været svært, men vi vil ikke have armen vredet rundt, og forhandlinger om finansiering og politisk konkret indhold må og skal følges ad.

Jeg vil gerne dvæle lidt ved vores Folketing, ved et vigtigt aspekt af den danske form for parlamentarisme og vores aftalepraksis os imellem her på Christiansborg, ved vores brede aftalesystem, hvor der laves aftaler mellem arbejdsmarkedets parter og i trepartsforhandlinger med politikere. Det er et system, hvor der år efter år og fra sag til sag i vækst og fremgang og i modgang og kriser er blevet lavet aftaler og indgået forlig igen og igen i årtier, hvor politikere og tillidsvalgte har siddet om et bord, set hinanden i øjnene og indgået aftaler baseret på tillid til hinanden, i respekt for uenighederne, i respekt for varetagelse af forskellige interesser, men også båret af viljen til at finde fælles løsninger i bæredygtige kompromisser.

Det er mindre end et år siden, Socialdemokratiet, Venstre, SF, Konservative og De Radikale i kølvandet på Ruslands angreb på Ukraine lavede en aftale, og nu stilles tre af de fem partier bag aftalen, der er mindre end 11 måneder gammel, i lighed med de øvrige partier i oppositionen over for et ultimativt krav. Er det den parlamentariske praksis, vi skal have fremover? Jeg ved godt, at vi har fået en flertalsregering. Jeg ved godt, at statsministeren sammen med udenrigsministeren og vicestatsministeren har muligheden for at afskaffe store bededag og muligheden for også at knytte dette op på en adgangsbillet til forhandlingerne om forsvarsforliget, men det er ikke godt for Danmark, og det er ikke godt for dansk forsvar. Det er ikke godt, når det handler om signalet til vores allierede, at forsvaret kan blive en stridsplads på et grundlag, der dybest set ikke handler om selve forsvaret.

Statsministerens redegørelse forleden minder lidt om et pansret køretøj, der skal sno sig gennem en mineret kløft, men det groteske er, at det er føreren af vognen, der selv har mineret vejen. Der var ikke et ord om store bededag, men en appel om det brede samarbejde. Hvad mener regeringen egentlig? Jeg håber og forventer stadig væk, at vi kan finde en løsning. Vi kender regeringsgrundlaget, vi har hørt nytårstalen, og vi har hørt redegørelsen i tirsdags, men mere end noget andet er min forventning blevet bekræftet i forhold til én ting: En regering over midten er ikke svaret på noget som helst; en regering over midten har ikke en særlig given eller iboende kraft eller privilegeret indsigt, dynamik eller handlekraft, som ikke også andre regeringer kunne have haft – måske endda tværtimod.

Jeg sidder ikke med en forvisning om, at her er beslutnings- og handlekraften så uafviselig stor, at vi får de store og nødvendige løsninger, der matcher de enorme

problemer, vi står med. Tværtimod ser jeg en regering, der har lagt vejsidebomber ud for sig selv og sin vej igennem Folketingssalen, og som sin første gerning har sået tvivl om, hvordan vi samarbejder i Folketinget, og som midt i en overenskomstforhandling har lagt sig ud med hele fagbevægelsen og med danskerne.

Kan vi stole på de aftaler, vi har indgået med hinanden – også aftaler, som kun er 11 måneder gamle, og hvor blækket knap er tørt? Vi er jo enige om den sikkerhedspolitiske udfordring. Det er en enighed, der i øvrigt samler en meget, meget bred del af Folketinget, og som er historisk bred. Og så er løsningen på at skaffe finansiering inddragelsen af en helligdag, hvilket gøres til et kardinalpunkt, mens man godt kan finde penge til skattelettelser – skattelettelser til dem, der i forvejen har mest. Så er det, jeg tænker: Er det virkelig det? Er det ved at veksle en helligdag til skattelettelser, at lige netop en bred regering hen over midten skulle være svaret på Danmarks bønner?

Jeg tror, de fleste af os her i salen husker en seance, hvor statsministeren sad på sin plads hernede og pludselig råbte: What! Når jeg ser på den brede regerings svar på samfundets klimaproblemer eller finansieringen af forsvarets ubestridte behov, har jeg virkelig lyst til at udbryde: Really! Jeg vil gerne sige, at der selvfølgelig er rigtige og også vigtige ambitioner i regeringsgrundlaget, som jeg håber vi kan finde gode løsninger om sammen, men med regeringens første uger bliver det springende punkt jo ordet sammen. I stedet for de store visioner præsenterer regeringen de lunkne kompromisser. Der er ikke noget visionært i at kræve, at flertallet af danskerne skal arbejde mere, eller at de rigeste skal betale lidt mindre i skat. Det er jo den slags løsninger, der har udhulet det sociale sikkerhedsnet de seneste 20 år.

Jeg er ikke kyniker. Jeg tror grundlæggende på politik. Politik er konkret. Mange taler i den her tid med rette om Glenn Bechs og Edouard Louis' værker, som netop viser, at politik altid er konkret for dem, der har allermindst. Det kan godt være, at Danmark på et excelark bliver stærkere af, at vi sløjfer en helligdag eller forringer retten til at trække sig værdigt tilbage, men for de nedslidte, for de stressede, for dem, der arbejder på skiftehold og har skæve vagter, er politikken anderledes kropslig. Jeg tror på, at der er brug for politik til at løse vores tids helt store kriser. Det kræver, at vi ikke bare stiller diagnoserne, men også tør prioritere den nødvendige medicin.

Lad os tage det opgør med børn og unges mistrivsel for vores fælles fremtids skyld. Lad os gøre det rigtige og nødvendige for vores klima for vores alle sammens fremtids skyld. Lad os gøre det nødvendige og det, som vi godt ved er rigtigt, for vores drikkevand, og som vi var enige med Socialdemokratiet om så sent som i valgkampen, så vi ikke efterlader regningen og problemerne til de kommende generationer. Når vi nu bredt er enige om, at vores forsvar og sikkerhed skal styrkes, og at det vil kræve ofre, så lad os gøre det ordentligt og uden fikumdik med finansieringen. Når nu vores sundhedsvæsen og store dele af velfærden er under pres, så lad os droppe skattelettelserne i milliardklassen til dem, der i forvejen har mest, og lad os investere i velfærd og uddannelse til de mange i stedet for. Lad os bygge videre på det fineste i det danske folkestyre: samarbejdet, respekten for aftaler, evnen og viljen til kompromiset og de brede løsninger til gavn for Danmark. Tak for ordet.

Så vil jeg gerne læse et forslag til vedtagelse op på vegne af partierne SF, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Alternativet og Mette Thiesen (UFG):

Forslag til vedtagelse

»Alle ni partier i Folketinget uden for regering og på tværs af fløjene konstaterer, at en regering, der kom til verden på løfter om et bredt samarbejde hen over midten, indleder sin praksis med det stik modsatte.

Partierne finder regeringens trusler om at lade accepten af afskaffelsen af store bededag være en betingelse for deltagelse i forsvarsforligsforhandlingerne både urimelig og uklog, ligesom de samlet protesterer over regeringens beslutning om at lade finansieringen af fremrykkede forsvarsinvesteringer blive forhandlet helt uafhængigt af det kommende forsvarsforligs indhold.

De ni partier konstaterer, at den alvorlige sikkerhedspolitiske situation, ikke mindst i lyset af Ruslands aggressioner, kræver den allerhøjeste bevågenhed og kalder på den allerstørste alvor.

Partierne konstaterer derfor også, at den nye danske regering er kommet ualmindelig uheldigt fra start ved at tage den alvorlige forsvars- og sikkerhedspolitiske situation som gidsel inden forsvarsforhandlingerne, og de

appellerer til regeringen om at indlede forhandlingerne på et seriøst grundlag.«

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

Relateret

Aki-Matilda Høegh-Dams tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Alex Vanopslaghs tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Anna Falkenbergs tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Christian Rabjerg Madsens tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Franciska Rosenkildes tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Inger Støjbergs tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Mai Villadsens tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Martin Lidegaard's tale ved maratondebat i Folketingssalen
19. januar 2023

Mette Frederiksen's tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Monika Rubins tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Morten Dahlins tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Pernille Vermund tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Peter Kofods tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Sjúrður Skaales tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Søren Pape Poulsens tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

Aaja Chemnitz' tale ved maratondebat i folketingsalen
19. januar 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhns-tale-ved-maratondebat-i-folketingssalen>